

1 Landbruk

1.1 Status

I Evenes kommune er det ca 5158 dekar jordbruksareal i drift. Siden 1998 har totalt jordbruksareal i drift økt med 159 dekar.

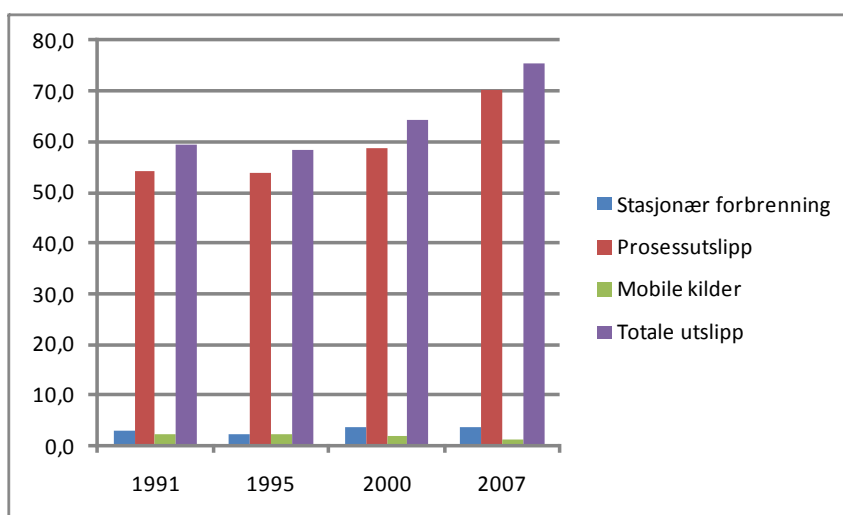
I 1998 var det i Evenes kommune 33 gårdsbruk som mottok produksjonstilskudd i jordbruket. Tilsvarende tall i 2007 var 30 bruk, det utgjør en reduksjon på 9 %. Det er først og fremst de minste brukene som nedlegges/ avvikles. På tross av dette utgjør sysselsettingen i landbruket og for næringer i tilknytning til landbruket relativt mange årsverk, ca. 30 årsverk i landbruket.

Landbruket i Evenes kommune vil endre seg som en følge av de nasjonale politiske føringene og vilkårene næringa vil bli stilt ovenfor framtiden.

1.2 Metan fra jordbruket

Metanutslippet kommer for det meste fra fordøyingsystemet til husdyrene og fra lagring av husdyrgjødsel. En trendfremskrivning av metanutslippene fra jordbruket er fremover knyttet til tall på husdyr. Dette er igjen knyttet til rammevilkårene for landbruket. I Evenes kommune er tallet følgende;

Type dyr	Årstall	Antall	Bruk
Sau	2007	874	14
Melkeku	2007	122	7
Ammeku	2007	72	8

Diagrammet viser metanutslipp CH₄ i Evenes kommune. (data fra miljøstatus)

Innhold i tabellen:

Stasjonær forbrenning.

- Industri
- Annen næring
- Husholdninger
- Annen stasjonær forbrenning

Prosessutslipp.

- Industri
- Deponi
- Landbruk
- Andre prosessutslipp

Mobile kilder.

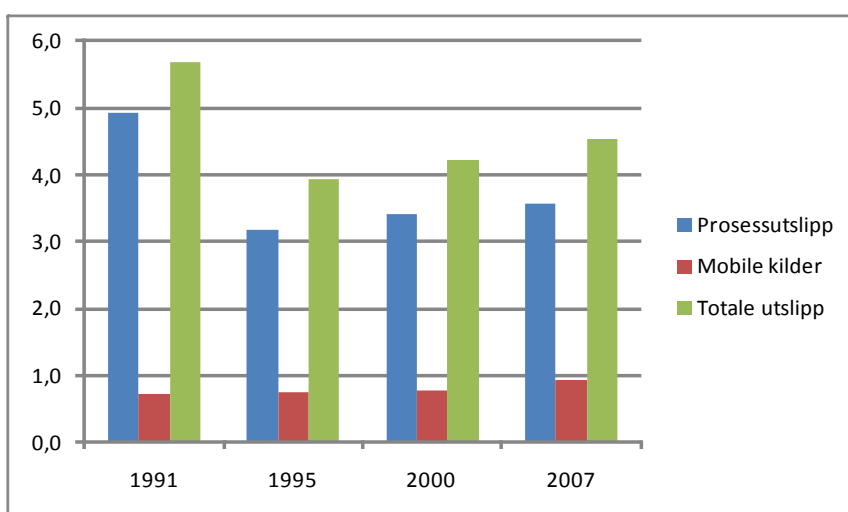
- Veitrafikk
- Person- og varebiler
- Lastebiler og buser
- Skip og båter
- Andre mobile

Det er vanskelig å lage prognoser for utviklingen i storfeholdet i kommunen. Den er knyttet til generelle vilkårene for jordbruket, og til hvilke muligheter kommende generasjoner ser for seg i gårdsdriftene. En ser for seg at sauebeholdningen vil bli uendret.

1.3 Lystgass fra jordbruket

Lystgassutslipp (N_2O) fra jordbruket skriv seg fra bruk av handelsgjødning og husdyrgjødning samt nydyrking. God drenering og lite jordpakking er gunstig for å avgrense utslippene. Lystgass er et biprodukt som blir dannet ved nedbryting av næringsstoffene i jorda. Utsleppet øker med økt tilgang på nitrogen. Utslepp av N_2O skjer direkte fra jord til atmosfære, særlig i tilknytning ved gjødsling utenom vekstsesongen. Det er innført en rekke tiltak og retningslinjer om rett gjødsling, mellom annet gjennom forskrifter og pålegg om gjødslingsplanlegging. Flere tiltak rettet mot redusert avrenning til vann er også positive i tilknytning til utslipp av lystgass. Endring av tilskuddsordninger og høyere pris på gjødning har også gjort det mer lønnsomt å benytte større areal med mindre intensiv gjødsling.

Diagrammet viser utslippet av lystgass N_2O i Evenes kommune (data fra miljøstatus)

Innhold i tabellen:

Stasjonær forbrenning.

- Industri
- Husholdning
- Annen stasjonær forbrenning

Prosessutslipp.

- Industri
- Deponi
- Landbruk
- Andre prosessutslipp

Mobile kilder.

- Veitrafikk
- Person- og varebiler
- Skip og båter
- Andre mobile

Potensialene for N_2O -reduksjon er mulig alt gjennomført. Det er ikke ventet nye større nasjonale tiltak eller endringer som kan motivere til ytterligere reduksjon i bruk av handelsgjødning, men omlegging til økologisk landbruk kan redusere forbruket en del. En venter at jordbruksareal i drift i kommunen vil holde seg noenlunde stabilt til tross for nedgang i tallet på bruk. Uten særskilte tiltak vil utslipp av N_2O fra landbruket i Evenes kommune trolig være stabilt.

1.4 Tiltak i jordbruket

Følgende tiltak kan bli aktuelle:

- Bedre og mer informasjon om gode teknikker for lagring og spredning av husdyrgjødning
- Informasjon om regler for håndtering av husdyrgjødning – planlegging er et viktig stikkord
- Informasjon om regler for kjøring på blaut jord for å unngå komprimering og dermed redusere utslippet av N_2O
- Trykkinjeksjon av gjødning eller annen teknologi for spredning av husdyrgjødning (gir mindre tap av nitrogen til luft og vann)

-
- e. Tiltak mot metanutslipp frå gjødsellager (enten som lukket lager for kontrollert gjæring eller ved å tilføre luft). Disse kan gi effektiv oppsamling av metan til avbrenning eller direkte utnytting av varme til t.d. oppvarming av rom.

I følge Landbruksdepartementets miljøhandlingsplan 2001-2004 er det få effektive tiltak innen jordbruk med omsyn til større reduksjoner i klimagassutsleppene. Det er derfor svært usikkert hvor effektive de nevnte tiltakene vil være. En bør likevel sette fokus på utslipp av klimagasser fra landbruket, da disse utgjør en stor del av klimagassutsleppet i kommunen.

2 Skogbruk

2.1 Skogbruk og klimaregnskapet

I Kyotoprotokollen er det åpnet for å ta CO₂-opptak i skogen med i klimaregnskapet. I første omgang er dette avgrenset til å gjelde netto endringer i utslepp minus opptak av klimagasser som skyldes menneske skapte endringer i arealbruk og skogbruk satt i gang etter 1990. Inntil videre blir dermed ikke den samla tilveksten i skogen medregnet. Følgende aktiviteter kan medregnes dersom de er satt i verk etter 1990:

- Skogbepantning, dvs planting av skog på areal som ikke tidligere har vært skogkledde.
- Gjenplantning, dvs planting på mark der det historisk har vært skog
- Avskoging, omdanning av skogsmark til jordbruk, veier boligområde m.m.

Skogbruket sin rolle i klimapolitikken er sterkt omdiskutert, dels på basis av politisk uenighet og dels på grunn av ulike faglige meninger. Etter klimakonferansen i Bonn sommeren 2001 har regjeringen presisert at en i norsk klimapolitikk har valgt å ikke medregne den generelle skogtilveksten i klimagassregnskapet.

2.2 Skogbruket i Evenes kommune

En har følgende tall for skogareal og tilvekst i EK:

Nr	Navn	Daa/ m ³
A	Totalt skogareal	146073
B	Drivverdig skog/ produktivt	111500
C	Plantet gran	24000
D	Årlig tilvekst lauv og gran	11150 m ³

2.3 Tiltak i skogbruket

Til trås for at den store karbonbindingen som skjer i skogen ikke kan krediteres klimaregnskapet er det viktig at skogbruket sin rolle i klimasammenheng blir synliggjort lokalt. Økt bruk av trevirke både til oppvarming, som bygningsmateriell, mulig Bioenergi og i ulike andre produkt vil være klimagunstige gjennom lang tids binding av karbon. Dette er også gunstig når det erstatter produkt som blir framstilt med mer energikrevende tilvirkningsprosesser, slik som t.d. betong, gipsplater, aluminium og stål. For EK kan følgende tiltak være aktuelle i skogbruket:

- Stimulere til auka produksjon og bruk av biobrensel
- Nytteverdien av tiltakene må likevel vurderes i høve til evt negativ påvirkning på urørt natur og biologisk mangfold.